

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για το θέμα «Καταστροφικές πυρκαγιές στις επαρχίες Λεμεσού και Λάρνακας»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων	Κοινοβουλευτική Περιβάλλοντος
Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος Μαρίνα Νικολάου Βαλεντίνος Φακοντής Νίκος Σύκας Κυριάκος Χατζηγιάννης Νίκος Γεωργίου Πανίκος Λεωνίδου Χρίστος Σενέκης Κωστής Ευσταθίου Μαρίνος Μουσιούπας Αλεξάνδρα Ατταλίδου	Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος Ανδρέας Πασιουρτίδης Βαλεντίνος Φακοντής Κυριάκος Χατζηγιάννης Νίκος Σύκας Χρίστος Ορφανίδης Χρίστος Σενέκης Λίνος Παπαγιάννης Χαράλαμπος Θεοπέμπτου	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος Πρόδρομος Αλαμπρίτης Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν Μαρίνα Νικολάου Χρίστος Ορφανίδης Χρύσανθος Σαββίδης Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασαν από κοινού το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες τους, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 12 Ιουλίου 2021 και στις 2 Δεκεμβρίου 2021.

Σημειώνεται ότι στις υπό αναφορά συνεδρίες παρευρέθηκε και η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αννίτα Δημητρίου.

Επιπροσθέτως, στις εν λόγω συνεδρίες παρέστησαν επίσης το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Χαράλαμπος Πάζαρος, τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος κ. Νίκος Κέττηρος, Σάβια Ορφανίδου, Αντρέας Καυκαλιάς και Μιχάλης Γιακουμή, καθώς και οι βουλευτές κ. Ευθύμιος Δίπλαρος, Φωτεινή Τσιρίδου, Κώστας Κώστα, Σωτήρης Ιωάννου, Ανδρέας Αποστόλου και Αλέκος Τρυφωνίδης.

Στο πλαίσιο των εν λόγω συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των επιτροπών ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, η διοικητής της Πολιτικής Άμυνας του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ο αναπληρωτής διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου, ο διοικητής της Ειδικής Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο Επίτροπος του Πολίτη, ο Έπαρχος Λεμεσού, ο Έπαρχος Λάρνακας, οι κοινοτάρχες Μελίνης, Οδούς, Οράς, Αγίων Βαβατσινιάς και Συκόπετρας, εκπρόσωποι του Κλάδου Υπαλλήλων του Τμήματος Δασών, του Κλάδου Υπαλλήλων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και της Ανεξάρτητης Επιτροπής για την Αξιολόγηση του Υφιστάμενου Συστήματος Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο πρόεδρος της Παγκύπριας Ένωσης Δασολόγων και ο πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής (ΚΟΚΔΑΖ). Οι κοινοτάρχες Αρακαπά, Επταγώνειας, Ακαπνού, Βαβατσινιάς και Διερώνας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στις συνεδρίες των επιτροπών.

Σημειώνεται ότι στην πρώτη συνεδρία των επιτροπών παρευρέθηκε και ενδιαφερόμενος κάτοικος της κοινότητας Οράς.

Σημειώνεται επίσης ότι ο Γενικός Ελεγκτής απέστειλε γραπτώς τις θέσεις του επί του υπό αναφορά θέματος, καταθέτοντας ενώπιον των επιτροπών ειδική έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας υπό τον τίτλο «Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και οικονομικότητας των μέτρων που εφαρμόζει το Τμήμα Δασών σε σχέση με την πρόληψη πυρκαγιών».

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως είναι γνωστό, τον Ιούλιο του 2021 προκλήθηκε καταστροφική πυρκαγιά σε κοινότητες των ορεινών περιοχών των επαρχιών Λεμεσού και Λάρνακας. Επιπροσθέτως, μεγάλων διαστάσεων πυρκαγιά εκδηλώθηκε περί τα τέλη Ιουνίου του 2021 σε κατοικημένη περιοχή στην Τάλα και στην Κοίλη της επαρχίας Πάφου.

Συναφώς, στο πλαίσιο της άσκησης του δέοντος κοινοβουλευτικού ελέγχου, οι υπό αναφορά καθ' ύλην αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές συνήλθαν πάραυτα σε συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2021, για να ενημερωθούν επί του εν λόγω ιδιαίτερα σημαντικού και επίκαιρου θέματος. Η συζήτηση επί του θέματος συνεχίστηκε στο πλαίσιο νέας συνεδρίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουλίου 2021.

Στο πλαίσιο αυτό η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, καθώς και οι πρόεδροι των υπό αναφορά επιτροπών ζήτησαν από τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς και τις αρμόδιες κρατικές αρχές και υπηρεσίες ενημέρωση αναφορικά με το σχέδιο δράσης που εφαρμόστηκε για κατάσβεση των πυρκαγιών οι οποίες εκδηλώθηκαν στις επαρχίες Λεμεσού και Λάρνακας, καθώς και για τα μέτρα που προτίθεται το κράτος να λάβει προς άμεση αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προέκυψαν συνεπεία των πυρκαγιών. Επιπροσθέτως, ζήτησαν ενημέρωση από τους καθ' ύλην

αρμοδίους ως προς την οικονομική βοήθεια που πρόκειται να παρασχεθεί στους πληγέντες και στις επηρεαζόμενες κοινότητες, επισημαίνοντας την ανάγκη εκπόνησης χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της παροχής της εν λόγω βοήθειας.

Επιπροσθέτως, τόνισαν την ανάγκη διασφάλισης της ετοιμότητας και της αποτελεσματικότητας των αρμόδιων κρατικών αρχών στην άμεση διαχείριση πυρκαγιών και αποτροπή της ταχείας εξάπλωσής τους. Συναφώς, επισήμαναν την ανάγκη εξέτασης των προτάσεων και εισηγήσεων που είχαν υποβληθεί από τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία ενώπιον της Βουλής με αφορμή την καταστροφική πυρκαγιά που έπληξε την περιοχή της Σολέας το καλοκαίρι του 2016, ώστε να διαφανεί κατά πόσο οι εισηγήσεις αυτές έχουν υλοποιηθεί.

Σημειώνεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος σε συνεδρία τους, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2021, αποφάσισαν την εγγραφή από κοινού συναφούς θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου, σύμφωνα με τον Κανονισμό 41Α, υπό τον τίτλο «Οι συνέπειες των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών, μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης», ώστε εκάστη να δύναται να εξετάζει στο πλαίσιο συνεδριάσεών της τα εξειδικευμένα ζητήματα και τις επιμέρους πτυχές του εν λόγω θέματος που εμπíπτουν στην καθ' ύλην αρμοδιότητά της.

Ως εκ τούτου, αποφάσισαν τη σύνταξη έκθεσης προς την ολομέλεια του σώματος αναφορικά με τα διαμειφθέντα στο πλαίσιο των συνεδριάσεων των επιτροπών οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2021, δεδομένου ότι ολοκληρώθηκε η υπό αναφορά συζήτηση ενώπιόν τους, αλλά και με γνώμονα την εγγραφή συναφούς θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου.

Σημειώνεται ότι προσχέδιο της υπό αναφορά έκθεσης τέθηκε ενώπιον εκάστης εκ των τριών επιτροπών για σκοπούς τοποθέτησης επ' αυτού στο διάστημα μεταξύ 2 Ιουνίου και 20 Σεπτεμβρίου 2022.

B. ΘΕΣΕΙΣ/ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Υπουργός Εσωτερικών

Τοποθετούμενος αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών στη διαχείριση πυρκαγιών, ο Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε ότι με την αποκατάσταση από το Τμήμα Δασών και την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου της ασφάλειας στις πληγείσες περιοχές πραγματοποιήθηκε, υπό τον συντονισμό του ιδίου, σύσκεψη των εμπλεκόμενων επαρχιακών διοικήσεων Λεμεσού και Λάρνακας για καταγραφή και αποτίμηση των ζημιών που προκλήθηκαν συνεπεία των καταστροφικών πυρκαγιών.

Περαιτέρω, ενημέρωσε αναφορικά με την απόφαση της κυβέρνησης για παροχή σε κάθε πληγέντα οικονομικής βοήθειας για ζημιές έως δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000), η οποία θα ισούται με το ύψος της εκτιμηθείσας ζημιάς. Σύμφωνα με τον ίδιο, το ανώτατο όριο των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) καθορίστηκε βάσει της εκτίμησης ότι περίπου το τριάντα τοις εκατόν (30%) των ζημιών που καταγράφηκαν σε κατοικίες και επαγγελματικά υποστατικά ανέρχεται κατά το μέγιστο ποσό στις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).

Πέραν της ως άνω αναφερόμενης οικονομικής βοήθειας, επί τη βάσει κατηγοριοποίησης των καταγεγραμμένων ζημιών σε οικιστικές μονάδες και επαγγελματικά υποστατικά, αποφασίστηκε η χορήγηση οικονομικής βοήθειας ως ακολούθως:

1. Για ζημιές μέχρι πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000), καταβολή ποσού που δεν υπερβαίνει τις σαράντα δύο χιλιάδες ευρώ (€42.000).
2. Για ζημιές μέχρι εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000), καταβολή ποσού που δεν υπερβαίνει τις εξήντα επτά χιλιάδες ευρώ (€67.000).

3. Για ζημιές μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000), καταβολή ποσού που δεν υπερβαίνει τις ογδόντα δύο χιλιάδες ευρώ (€82.000).
4. Για ζημιές σε οικιστικά υποστατικά οι οποίες υπερβαίνουν τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000), μη καταβολή οποιασδήποτε πρόσθετης οικονομικής βοήθειας.
5. Για ζημιές σε επαγγελματικά υποστατικά οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ (€150.000) και των διακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€250.000), καταβολή πρόσθετου ποσού μέχρι και εκατό δύο χιλιάδες ευρώ (€102.000).

Σημειώνεται ότι, ως προς τις προαναφερθείσες αποζημιώσεις, διευκρινίστηκε ότι θα ληφθούν υπόψη τυχόν ιδιωτικές ασφαλίσεις που έχουν συνάψει οι δικαιούχοι, καθώς και ότι τα συγκεκριμένα μέτρα εφαρμόζονται και στους πληγέντες της πυρκαγιάς στην Τάλα και στην Κοίλη.

Επιπροσθέτως, ο Υπουργός Εσωτερικών ενημέρωσε για τη σύσταση επιτροπών ενστάσεων, οι οποίες θα εξετάζουν τις υποβαλλόμενες ενστάσεις αναφορικά με το ύψος της προσφερόμενης οικονομικής βοήθειας και θα εκδίδουν αποφάσεις οι οποίες θα είναι τελεσίδικες.

Αναφερόμενος ο ίδιος αξιωματούχος στο πάγιο πρόβλημα που παρατηρείται με τα μη αδειοδοτημένα υποστατικά, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο, διευκρίνισε τα ακόλουθα:

1. Για υποστατικά τα οποία είναι αδειοδοτημένα, θα χορηγηθεί στον δικαιούχο το σύνολο της προαναφερθείσας οικονομικής βοήθειας.
2. Για μη αδειοδοτημένα υποστατικά, αφενός πρέπει να υποβληθεί αίτηση για αδειοδότηση και αφετέρου να εκδοθεί διάταγμα για την εφαρμογή ταχύρρυθμων διαδικασιών αδειοδότησης των υποστατικών στις πληγείσες περιοχές.

3. Για τα υποστατικά στα οποία παρατηρείται αυξημένος αριθμός παρανομιών, με την υποβολή της αίτησης στο Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων για την αδειοδότησή τους, θα παραχωρηθεί στους δικαιούχους ποσό το οποίο ισούται με το τριάντα τοις εκατόν (30%) του συνολικού ποσού της οικονομικής βοήθειας, ανεξαρτήτως της έκβασης της αίτησης αδειοδότησης.
4. Για τις εξοχικές κατοικίες, θα επιχορηγηθεί το πενήντα τοις εκατόν (50%) της εκτιμηθείσας δαπάνης στη βάση των πιο πάνω αναφερόμενων κριτηρίων.

Πέραν των πιο πάνω, ο Υπουργός Εσωτερικών, τονίζοντας την ανάγκη διασφάλισης επαρκούς αριθμού εργατικού δυναμικού για αναζωογόνηση και επαναδραστηριοποίηση των πληγείσων περιοχών, ενημέρωσε τις επιτροπές ότι έχει εξαγγελθεί σχέδιο επιδότησης για τη στήριξη των εργαζομένων και των εργοδοτών οι οποίοι έχουν πληγεί και επιθυμούν να επαναδραστηριοποιηθούν στην περιοχή, το οποίο θα καλύπτει τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο του 2021, ενώ υφίσταται ενδεχόμενο περαιτέρω επέκτασης του εν λόγω μέτρου.

Όπως ο ίδιος αξιωματούχος δήλωσε, πρόσθετα με τα πιο πάνω εξαγγελθέντα μέτρα, σύμφωνα με εισήγηση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Δημοκρατία θα καλύψει τους μισθούς των εργαζομένων που δραστηριοποιούνταν στις πληγείσες περιοχές, καθώς και τις εισφορές των κοινωνικών ασφαλίσεων και άλλα συναφή έξοδα διαβίωσης και στέγασής τους για την υπό αναφορά περίοδο και το μέτρο αυτό θα επαναξιολογηθεί στη συνέχεια με γνώμονα την πορεία επαναδραστηριοποίησης του γεωργικού τομέα. Όσον αφορά τις κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλες εισφορές των εργοδοτών που έχουν πληγεί, η κυβέρνηση θα καλύψει τα ποσά αυτά -για την ίδια χρονική περίοδο- λαμβάνοντας υπόψη τον χρόνο επαναδραστηριοποίησής τους.

Όσον αφορά τους αλλοδαπούς που εργάζονται στις πληγείσες περιοχές και επιθυμούν τον επαναπατρισμό τους, το κόστος επαναπατρισμού, σε περίπτωση που

αυτό δεν καλύπτεται από τις συμβάσεις εργοδότησής τους, θα καταβληθεί από τη Δημοκρατία. Όσον αφορά τους εποχιακούς εργαζομένους των οποίων οι εργοδότες επιθυμούν να επεκτείνουν τη σύμβαση εργοδότησής τους, θα μελετηθούν εν ευθέτω χρόνω τρόποι μετατροπής τους σε μόνιμο προσωπικό της επιχείρησης με ταχύρρυθμες διαδικασίες.

Αναφορικά με την αποζημίωση οχημάτων τα οποία υπέστησαν ζημιές συνεπεία των πυρκαγιών, ο Υπουργός Εσωτερικών ενημέρωσε για τα ακόλουθα μέτρα:

1. Για τα εγγεγραμμένα οχήματα ιδιωτικής χρήσης, θα χορηγηθεί οικονομική βοήθεια ίση με το πενήντα τοις εκατόν (50%) της εκτιμηθείσας ζημιάς, με ανώτατο όριο τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000).
2. Για τα εγγεγραμμένα επαγγελματικά οχήματα, θα χορηγηθεί το ποσό των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ανά όχημα, παρέχοντας παράλληλα στον δικαιούχο της εν λόγω οικονομικής βοήθειας το δικαίωμα επιλογής μεταξύ της παρεχόμενης αποζημίωσης του Υπουργείου Εσωτερικών ή της εξειδικευμένης παρεχόμενης αποζημίωσης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
3. Όσον αφορά το ενδεχόμενο αποζημίωσης των προσώπων των οποίων τα οχήματα έχουν καεί εν ώρα καθήκοντος, το αίτημα έχει διαβιβασθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προς λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Ως προς τα εξαγγελθέντα μέτρα, ο Υπουργός Εσωτερικών διασαφήνισε ότι σε πρόσωπο που καλύπτεται από ιδιωτική ασφάλεια θα χορηγηθεί πλήρης αποζημίωση, ενώ σε πρόσωπο που δεν καλύπτεται από ιδιωτική ασφάλεια θα χορηγηθεί αποζημίωση από το κράτος ποσού που θα ανέρχεται περίπου στο εβδομήντα τοις εκατόν (70%) της ζημιάς.

Όσον αφορά τα τέσσερα θύματα των καταστροφικών πυρκαγιών, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι θα καταβληθεί ποσό ύψους ενενήντα πέντε χιλιάδων ευρώ

(€95.000) σε καθεμία από τις οικογένειές τους και επιπροσθέτως ποσό ύψους τριάντα χιλιάδων ευρώ (€30.000) για κάθε μέλος των οικογενειών τους, περιλαμβανομένων των συζύγων τους. Περαιτέρω, λήφθηκε απόφαση για παραχώρηση υποτροφιών στα τέκνα των αποθανόντων, σε περίπτωση που αυτά επιλέξουν να σπουδάσουν σε ιδρύματα ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης της Δημοκρατίας.

Τέλος, ο ίδιος αξιωματούχος αναφέρθηκε στα ακόλουθα:

1. Στη διεξαγωγή προγράμματος εκπαίδευσης εθελοντών της Πολιτικής Άμυνας και στην ανάγκη προμήθειας σε αυτούς του απαραίτητου εξοπλισμού για την προστασία της αναπνοής με απώτερο στόχο την ασφάλεια των εθελοντών.
2. Στην ανάγκη αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας με απώτερο στόχο την αποτροπή της πρόκλησης κακόβουλων πυρκαγιών.
3. Στην εφαρμογή σχεδίου επίταξης ιδιωτικών οχημάτων σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
4. Στην κατάρτιση τριετούς προγράμματος για την εφαρμογή σχεδίου έγκαιρης προειδοποίησης και ενημέρωσης του κοινού σχετικά με οποιονδήποτε κίνδυνο.

2. Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με ύψιστη προτεραιότητα τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα στις πληγείσες περιοχές, λήφθηκαν αποφάσεις αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Καταβολή άμεσης οικονομικής ενίσχυσης των επαγγελματιών γεωργών, η οποία θα κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) μέχρι τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ανά δικαιούχο. Σημειώνεται ότι η συνολική δαπάνη για το μέτρο αυτό αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των τριών εκατομ. ευρώ (€3.000.000).
2. Καταβολή οικονομικής βοήθειας ύψους εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000) στην Οργάνωση Παραγωγών Φρούτων και Φθαρτών Περιοχής Οδούς «Βασιλική Γη»

(Δημόσια) Λτδ, η οποία διαθέτει σημαντικό αριθμό μελών, κυρίως νέων γεωργών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε κοινότητες που έχουν πληγεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από την πυρκαγιά.

3. Ενεργοποίηση του Εθνικού Πλαισίου Κρατικών Ενισχύσεων για επαναδραστηριοποίηση των πληγέντων αγροτών, καθώς και για αποκατάσταση του περιβάλλοντος των πληγεισών περιοχών. Σημειώνεται ότι το εν λόγω μέτρο καλύπτει τόσο τους επαγγελματίες όσο και τους μερικής απασχόλησης ή/και ερασιτέχνες γεωργούς και αφορά στην κάλυψη της απώλειας εισοδημάτων ή/και στην αποκατάσταση ή αντικατάσταση των υποδομών.
4. Προκήρυξη έκτακτου επενδυτικού μέτρου στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για στήριξη των πληγεισών περιοχών, το οποίο θα καλύπτει τη δημιουργία νέων και σύγχρονων υποδομών. Σημειώνεται ότι στο εν λόγω επενδυτικό μέτρο θα δικαιούνται να ενταχθούν πληγέντες αγρότες των οποίων ο κλάδος δεν κρίνεται ως επιλέξιμος βάσει του πιο πάνω αναφερόμενου μέτρου στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων, όπως είναι η μελισσοκομία, τα πτηνοτροφεία και τα θερμοκήπια.
5. Υλοποίηση έργων αποκατάστασης των υποδομών άρδευσης, καθώς και μελέτη για κατασκευή αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε συνεργασία με τις επαρχιακές διοικήσεις Λεμεσού και Λάρνακας.
6. Συλλογή από το Τμήμα Περιβάλλοντος των αποβλήτων που προέκυψαν από οικίες που κάηκαν και εναπόθεση αυτών σε χώρο που θα επιλεγεί από κοινού από το εν λόγω τμήμα και την εκάστοτε επηρεαζόμενη κοινότητα, καθώς και μεταφορά αυτών σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης αποβλήτων.

7. Υποβολή αιτήματος, σε συνεργασία με τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς, για αρωγή της Δημοκρατίας από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο τη στήριξη των πληγεισών κοινοτήτων και των επηρεαζόμενων κατοίκων.
8. Μετάβαση κλιμακίων των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων στις πληγείσες περιοχές, με στόχο να καθοδηγήσουν τους κατοίκους ως προς την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των εξαγγελθέντων μέτρων και ως προς την ορθή υποβολή των αιτήσεών τους.

Όσον αφορά τα προαναφερθέντα μέτρα, ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος διευκρίνισε ότι η καταβληθείσα οικονομική στήριξη θα είναι συμπληρωματική των επιχορηγήσεων που δίδονται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ).

Τοποθετούμενος για το σχέδιο δράσης των καθ' ύλην αρμόδιων αρχών προς αντιμετώπιση των πυρκαγιών, ο ίδιος αξιωματούχος ενημέρωσε για τον αριθμό των ατόμων και τα πτητικά αεροσκάφη και οχήματα που αξιοποιήθηκαν στα πύρινα μέτωπα.

Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι εντός του έτους 2021 διενεργήθηκαν δύο διυπουργικές επιτροπές υπό την προεδρία του Υπουργού Εσωτερικών, αλλά και σωρεία άλλων υπηρεσιακών συσκέψεων με στόχο την προετοιμασία των κρατικών αρχών σε θέματα διαχείρισης πυρκαγιών. Ως προς τις συστάσεις της Ανεξάρτητης Επιτροπής για την Αξιολόγηση του Υφιστάμενου Συστήματος Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, που συστάθηκε μετά την πυρκαγιά που προκλήθηκε στην περιοχή της Σολέας το έτος 2016, ανέφερε ότι οι πλείστες εξ αυτών είτε έχουν υλοποιηθεί είτε βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης.

Ειδικότερα, τα μέτρα τα οποία υλοποιήθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021 αφορούν στη δημιουργία νέας βάσης στα Μάμμαρη, στην αντικατάσταση μέρους του εξοπλισμού και των οχημάτων του Τμήματος Δασών, στην αύξηση του προϋπολογισμού

του εν λόγω τμήματος κατά σαράντα τοις εκατό (40%) και στη συμπερίληψη στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μέτρου ενίσχυσης της δυνατότητας πυρόσβεσης του εν λόγω τμήματος.

Ως προς τις προτεραιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Στην ανάγκη πλήρωσης των κενών θέσεων του Τμήματος Δασών.
2. Στον εκσυγχρονισμό του Δασικού Κολλεγίου, ενώ αναμένεται επί τούτου αξιολόγηση αυτού από τον Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση για αναβάθμιση σε ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης.
3. Στην επαναξιολόγηση του προγράμματος εκπαίδευσης που προσφέρεται σε νεοεισερχόμενους υπαλλήλους του Τμήματος Δασών.
4. Στη συμπερίληψη κονδυλίου στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2022 για την αγορά δύο (2) πυροσβεστικών αεροσκαφών ελαφρού τύπου (air tractor) για σκοπούς βελτίωσης των δυνατοτήτων αεροπυρόσβεσης του Τμήματος Δασών.
5. Στην ανάγκη αξιολόγησης των κενών και αδυναμιών που παρατηρήθηκαν κατά την κατάσβεση και τη διαχείριση εν γένει των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών.
6. Στην επιτήρηση της αποκατάστασης των ζημιών που καταγράφηκαν στις πληγείσες περιοχές.
7. Στη λειτουργία σε πιλοτική βάση αυτόματου συστήματος συναγερμού για πυρκαγιές και στην εγκατάσταση συστήματος «nano-satellites» σε συνεργασία με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
8. Στις ενέργειες που τροχοδρομούνται για την εκτέλεση αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων στις πληγείσες περιοχές.
9. Στην άντληση κεφαλαίων μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα οποία ανέρχονται περίπου στο ποσό των δεκαοκτώ εκατομ. ευρώ (€18.000.000),

καθώς και στην υποβολή αιτήματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη στήριξη της Δημοκρατίας μέσω του μηχανισμού «rescEU».

3. Τμήμα Δασών

Ο διευθυντής του Τμήματος Δασών δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η εκδήλωση δασικών πυρκαγιών πρέπει να αντιμετωπίζεται πρωτίστως ως απειλή ανθρώπινων ζώων και δευτερευόντως ως καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος και των ιδιωτικών περιουσιών. Σύμφωνα με τον ίδιο, παράγοντες που δυσχεραίνουν το πρόβλημα των πυρκαγιών συνιστούν καταρχάς η εγκατάλειψη της υπαίθρου, λόγω του ότι οι άλλοτε γεωργικές γαίες λειτουργούσαν ως αντιπυρικές ζώνες, ενώ τώρα συντείνουν στην εξάπλωση πυρκαγιών, καθώς και η κλιματική αλλαγή και τα ζητήματα που προκύπτουν από τη διαχείριση της βλάστησης.

Επιπροσθέτως, σημείωσε ότι στο αρχικό στάδιο της διαχείρισης της πυρκαγιάς τον συντονισμό της επιχείρησης είχε η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου. Όπως ο ίδιος δήλωσε, σε τέτοιες περιπτώσεις την προστασία των κατοικημένων περιοχών, των ανθρώπινων ζώων και των περιουσιών αναλαμβάνει η εν λόγω υπηρεσία, ενώ το Τμήμα Δασών αναλαμβάνει την περίμετρο της πυρκαγιάς και παρατάσσεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να προστατεύσει τις κατοικημένες περιοχές.

Αναφορικά με τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό, σημείωσε ότι, παρ' όλο που το ωρομίσθιο προσωπικό του τμήματος είναι πλέον τακτικό, υπάρχει πρόταση για τη δημιουργία επιπρόσθετων θέσεων. Τέλος, δήλωσε ότι υπήρξε βελτίωση στη διαχείριση της πυρκαγιάς εν συγκρίσει με την πυρκαγιά του έτους 2016 και αναφέρθηκε στην ανάγκη υλοποίησης των αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων.

4. Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

Ο αναπληρωτής διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου δήλωσε ότι στην επιχείρηση κατάσβεσης των πρόσφατων πυρκαγιών στις επαρχίες Λεμεσού και

Λάρνακας συμμετείχαν εκατό έξι (106) άτομα της υπηρεσίας με τριάντα εννέα (39) πυροσβεστικά οχήματα από όλες τις επαρχίες. Περαιτέρω, αναφέρθηκε στο πλάνο σταδιακής αλλαγής των παλαιών πυροσβεστικών οχημάτων της υπηρεσίας, σημειώνοντας ότι τα πλείστα πυροσβεστικά οχήματα διαθέτουν ήδη σύστημα «automatic vehicle locating (AVL)», όχι όμως σύστημα πλοήγησης (navigation GPS).

Επιπροσθέτως, τονίζοντας ότι απαιτείται το συντομότερο δυνατό η περαιτέρω στελέχωση της υπηρεσίας και η εκπαίδευση του προσωπικού της, δήλωσε ότι επί του παρόντος υπάρχουν εξήντα τέσσερις (64) κενές θέσεις στην υπηρεσία, καθώς και πενήντα έξι (56) νέες θέσεις για τον Σταθμό του Βασιλικού, ενώ υφίσταται ανάγκη για ακόμη σαράντα εννέα (49) θέσεις που προέκυψαν λόγω της διαφοροποίησης του ωραρίου προς εναρμόνιση με το ωράριο της δημόσιας υπηρεσίας. Ως προς το ωρομίσθιο προσωπικό δήλωσε ότι ζητήθηκε από το έτος 2017 να αυξηθεί ο αριθμός του τακτικού ωρομίσθιου προσωπικού κατά πενήντα (50) θέσεις για σκοπούς καλύτερης οργάνωσης στις αγροτικές περιοχές με τη δημιουργία σταθμών που θα λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση.

5. Επίτροπος Περιβάλλοντος

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος δήλωσε ότι σε συνεργασία με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και το Τμήμα Δασών μελετάται η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος των πληγισίων περιοχών, σημειώνοντας παράλληλα ότι τα σχέδια διαχείρισης τοπικών περιοχών πρέπει να προστεθούν στα ζητήματα που άπτονται της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

6. Κοινοτάρχες πληγισίων περιοχών

Οι κοινοτάρχες των πληγισίων από τις καταστροφικές πυρκαγιές περιοχών επισήμαναν την ανάγκη παροχής οικονομικής στήριξης από τις αρμόδιες κρατικές αρχές, καθώς και τεχνοκρατικής αρωγής για την όσο το δυνατό ταχύτερη αποκατάσταση του

φυσικού περιβάλλοντος, της υδροδότησης και της ηλεκτροδότησης των εν λόγω περιοχών. Επιπροσθέτως, εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων τη σύσταση συντονιστικής επιτροπής με έδρα τις ορεινές περιοχές με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την αποκατάσταση των πληγείσων περιοχών και αφορούν μεταξύ άλλων στην εκτέλεση βελτιωτικών και αντιδιαβρωτικών έργων πριν από την έναρξη της περιόδου των βροχοπτώσεων, αλλά και στην αναδάσωση. Τέλος, ορισμένοι εξ αυτών αναφέρθηκαν στην ανεπάρκεια μέσων για κατάσβεση των πυρκαγιών.

7. Πρόεδρος ΚΟΚΔΑΖ

Ο πρόεδρος της ΚΟΚΔΑΖ εξέφρασε τις επιφυλάξεις της ομοσπονδίας ως προς τον τρόπο που θα υλοποιηθεί η ανάπλαση των πληγείσων περιοχών, καθώς και αναφορικά με τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε σχέση με την ανέγερση μεμονωμένης κατοικίας, την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάρκων και το σχέδιο διαχείρισης του Ακάμα.

8. Πρόεδρος Παγκύπριας Ένωσης Δασολόγων

Ο πρόεδρος της Παγκύπριας Ένωσης Δασολόγων, καταθέτοντας ενώπιον των επιτροπών έκθεση εισηγήσεων για την ενίσχυση της δασοπυρόσβεσης στην Κύπρο, ανέφερε ότι η υφιστάμενη πολιτική που εφαρμόζεται από τις συναρμόδιες κρατικές υπηρεσίες ως προς την αντιμετώπιση των πυρκαγιών χρήζει αναθεώρησης με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κύπρου, ήτοι τον νησιώτικο χαρακτήρα και το ιδιαίτερο ανάγλυφο αυτής. Περαιτέρω, τόνισε την ανάγκη λήψης των απαιτούμενων μέτρων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της ξηρής βιομάζας στην ύπαιθρο.

9. Ανεξάρτητη Επιτροπή για Αξιολόγηση του Υφιστάμενου Συστήματος Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών

Ο εκπρόσωπος της Ανεξάρτητης Επιτροπής για Αξιολόγηση του Υφιστάμενου Συστήματος Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Κρίνεται αναγκαία η λήψη βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων για τη μελλοντική αποτροπή πυρκαγιών, καθώς και η αλλαγή κουλτούρας του κοινού μέσω κυρίως του καθορισμού ενός εθνικού σχεδίου εκπαίδευσης για την προστασία των δασών σε βάθος γενεών.
2. Απαιτείται αναβάθμιση των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών, καθώς και ενίσχυσή τους με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό και σταδιακή επένδυση στην έρευνα.
3. Για τη διαχείριση μιας κρίσης κρίνεται αναγκαίο όπως δημιουργηθεί αφενός ένα σταθερό σημείο συντονισμού των αρμόδιων κρατικών αρχών, στο οποίο θα λαμβάνονται οι στρατηγικού τύπου αποφάσεις και το οποίο δε θα βρίσκεται στην περιοχή που εκδηλώνεται η υπό διαχείριση κρίση, και αφετέρου ένα κέντρο διαχείρισης κρίσεων στην περιοχή που παρουσιάζεται η κρίση με στόχο την εμπέδωση της ασφάλειας στο κοινό.
4. Με την αυτονόμηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου ενδέχεται να επέλθουν σημαντικές αλλαγές ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης και γνώσης των πυροσβεστών.

10. Γραφείο του Πολίτη

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Πολίτη ενημέρωσε για τη λειτουργία συντονιστικού κέντρου στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Ορεινής Λάρνακας στη Σκαρίνου, στο οποίο συγκεντρώθηκαν ορισμένα αγαθά, τα οποία, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και την Πολιτική Άμυνα, προσφέρθηκαν για την κάλυψη των πρώτων αναγκών στις πυρόπληκτες περιοχές.

11. Κλάδος Υπαλλήλων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου

Ο εκπρόσωπος του Κλάδου Υπαλλήλων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου υπογράμμισε ότι η επιφόρτιση της υπηρεσίας με την αρμοδιότητα της διαχείρισης αγροτικών πυρκαγιών, αλλά και η μη επαρκής στελέχωση των αγροτικών περιοχών με

μόνιμους πυροσβέστες δυσχεραίνει το έργο της, προκαλώντας συνακόλουθα προβλήματα ασφάλειας του προσωπικού και αποτελεσματικότητας των επιχειρησιακών διαδικασιών. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε την άμεση στελέχωση της υπηρεσίας με το αναγκαίο προσωπικό, καθώς και τον επαναπροσδιορισμό των αρμοδιοτήτων της, ώστε να μην εμπίπτει σε αυτές η διαχείριση αγροτικών πυρκαγιών.

Γ. ΕΓΓΡΑΦΑ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ/ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΖΗΤΗΘΗΚΑΝ

Οι πρόεδροι και τα μέλη των επιτροπών ζήτησαν από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες την κατάθεση πρόσθετων στοιχείων και επεξηγήσεων σε σχέση με επιμέρους ζητήματα τα οποία αναδείχθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό εξέταση θέματος, καθώς και αναφορικά με το ευρύτερο ζήτημα των πυρκαγιών στην Κύπρο. Ειδικότερα, ζητήθηκε να κατατεθούν στις επιτροπές τα πιο κάτω:

1. Η μελέτη που εκπονήθηκε αναφορικά με την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στην περιοχή της Σολέας το καλοκαίρι του 2016.
2. Τα πρακτικά που τηρήθηκαν στο πλαίσιο των δύο διυπουργικών συσκέψεων που πραγματοποιήθηκαν για το θέμα των πυρκαγιών, καθώς και έγγραφο στο οποίο να καταγράφονται οι παραλείψεις και τα λάθη που διαπιστώθηκαν από τις αρμόδιες αρχές σε σχέση με την αντιμετώπισή τους.
3. Το εφαρμοστέο «Σχέδιο Έκτακτων Αναγκών για τη Διαχείριση Πυρκαγιών» με λεπτομερή καταγραφή των μέτρων αυτού που έχουν υλοποιηθεί.
4. Το «Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Άμεσων Επεμβάσεων - Σχέδιο Δράσης Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών στην Πυρόπληκτη Περιοχή της Κύπρου», το οποίο έχει εκπονηθεί από ομάδα ερευνητών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σημειώνεται ότι, μετά το πέρας της δεύτερης συνεδρίας των επιτροπών για τη συζήτηση του υπό αναφορά θέματος, ο Υπουργός Εσωτερικών, με επιστολή του προς

την Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2021, κατέθεσε στη Βουλή περαιτέρω στοιχεία και επεξηγήσεις. Ειδικότερα, με την εν λόγω επιστολή, η οποία είναι αρχειοθετημένη στους οικείους φακέλους που τηρούνται στο Αρχείο της Βουλής και είναι στη διάθεση των βουλευτών για ενημέρωση, πέραν των ήδη διαμειφθέντων κατά την εξέταση του θέματος, ο Υπουργός Εσωτερικών ενημέρωσε τις επιτροπές για ζητήματα τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την ιδιωτική ασφάλιση και την αποσύνδεση των συμβολαίων ιδιωτικής ασφάλισης από την καταβολή αποζημίωσης.
2. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για εθελοντές των ομάδων διάσωσης.
3. Την ανέγερση μεμονωμένων κατοικιών εκτός ορίου ανάπτυξης και την οικιστική ανάπτυξη σε περιοχές με πυκνή βλάστηση.
4. Την υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων.
5. Την προμήθεια και χρήση καδενοφόρων προωθητών γαιών και οχημάτων, καθώς και βυτιοφόρων.
6. Την εξέταση των υποθέσεων που θα τεθούν ενώπιον του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων.
7. Τα θέματα πολιτικής προστασίας, διοικητικής μέριμνας και ενεργοποίησης και συντονισμού των εθελοντών.
8. Τη δημιουργία και διατήρηση μέσα στα όρια αρχών τοπικής διοίκησης ζωνών πυρασφάλειας.
9. Τη σύσταση τοπικού συντονιστικού κέντρου.
10. Την ενεργοποίηση των μηχανισμών «rescEU» και «Copernicus».

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δεν απέστειλε στις επιτροπές οποιαδήποτε περαιτέρω στοιχεία πέραν των όσων

διαμείφθηκαν κατά τη συζήτηση στο πλαίσιο των δύο πρώτων συνεδριάσεων των επιτροπών.

Δ. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ/ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν ομόφωνα όπως υποβάλουν την παρούσα έκθεση ενώπιον της ολομέλειας του σώματος και ακολούθως όπως έκαστη εξ αυτών, αναλόγως των καθ' ύλην ζητημάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της, εξετάσει τα επιμέρους ζητήματα που άπτονται του θέματος των πυρκαγιών.

Συναφώς, οι εν λόγω επιτροπές, ανεξάρτητα από τις επιμέρους τοποθετήσεις των κομμάτων για το υπό αναφορά θέμα, όπως αυτές θα εκτεθούν κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, και λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους στο πλαίσιο της άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου, ομόφωνα κατέληξαν στις ακόλουθες επισημάνσεις/διαπιστώσεις/συμπεράσματα:

1. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επισημαίνουν ότι το θέμα της διαχείρισης των πυρκαγιών αποτελεί υψίστης σημασίας ζήτημα για τον τόπο και ως εκ τούτου η επίλυσή του καθίσταται επείγουσα και επιτακτική.
2. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, το οποίο άπτεται πολλών πτυχών, οι επιτροπές κρίνουν ότι απαιτείται η εφαρμογή αποτελεσματικής στρατηγικής για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών και των πυρκαγιών σε κατοικημένες περιοχές, καθώς και η υλοποίηση σωρείας δράσεων στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής.
3. Οι επιτροπές διαπιστώνουν ότι, παρότι επήλθαν βελτιώσεις στον τομέα της πρόληψης και κατάσβεσης πυρκαγιών ύστερα από την καταστροφική πυρκαγιά που

έπληξε την περιοχή της Σολέας το καλοκαίρι του 2016, εξακολουθούν να παρατηρούνται σημαντικές αδυναμίες στα μέτρα που εφαρμόζονται και ως εκ τούτου υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την ετοιμότητα του κρατικού μηχανισμού, τον συντονισμό τμημάτων και υπηρεσιών και την ενίσχυση του υπό αναφορά τομέα.

4. Στο πλαίσιο αυτό οι επιτροπές κρίνουν περαιτέρω ότι πρέπει να τροχοδρομηθεί η ενίσχυση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου και η ουσιαστική βελτίωση της ακολουθητέας διαδικασίας και των μέτρων που λαμβάνονται για σκοπούς πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών.
5. Συναφώς, οι επιτροπές θεωρούν αναγκαίο να δρομολογηθούν με την αίσθηση του επείγοντος τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας, τα οποία θα συμβάλουν στη διαχείριση του κινδύνου των πυρκαγιών.
6. Οι επιτροπές σημειώνουν επιπροσθέτως ότι βασική προϋπόθεση, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικός ο σχεδιασμός για τη λήψη συντονισμένων μέτρων και δράσεων, αποτελεί η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων στην πρόληψη, ετοιμότητα και αντιμετώπιση των πυρκαγιών.
7. Επιπροσθέτως, οι επιτροπές διαπιστώνουν ότι στη βάση του εφαρμοστέου σχεδίου διαχείρισης όσον αφορά την πτυχή της πρόληψης των πυρκαγιών απαραίτητο εργαλείο, προκειμένου αυτή να καταστεί αποτελεσματική, συνιστά η άρση των αιτιών που προκαλούν τις πυρκαγιές, οι οποίες δύναται να προκληθούν από φυσικά αίτια ή ανθρώπινες δραστηριότητες που είτε οφείλονται σε αμέλεια είτε σε κακόβουλες ενέργειες.
8. Επ' αυτού, οι επιτροπές σημειώνουν ειδικότερα ότι απαιτείται μεταξύ άλλων η ενημέρωση και κινητοποίηση των πολιτών για τον κίνδυνο πρόκλησης πυρκαγιάς από αμέλεια, η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης, αλλά και ο προληπτικός

καθαρισμός της βλάστησης, η εκτέλεση εργασιών καθαρισμού και η διενέργεια και εφαρμογή κατάλληλων επεμβάσεων στις περιοχές που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς.

9. Για σκοπούς κατάλληλου προγραμματισμού των αναγκών και δράσεων προς επίτευξη της πρόληψης των πυρκαγιών οι επιτροπές θεωρούν ότι κρίνεται αναγκαία η εκπόνηση ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού, που δεν έγινε μετά τις πυρκαγιές του έτους 2016, κατόπιν διενέργειας ανάλυσης κινδύνου και λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα αναφορικά με τις δασικές πυρκαγιές όσον αφορά κυρίως την αστυφιλία και εγκατάλειψη της υπαίθρου και την κλιματική αλλαγή.
10. Περαιτέρω, οι επιτροπές κρίνουν απαραίτητη τη δημιουργία προϋποθέσεων που θα καταστήσουν το έργο της καταστολής πιο αποτελεσματικό και θα μεγιστοποιήσουν την επιχειρησιακή ικανότητα του κρατικού μηχανισμού. Ειδικότερα, διαπιστώνουν ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση απαιτεί καλύτερο συντονισμό και στενή συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό την άμεση επέμβαση για κατάσβεση των πυρκαγιών, αξιοποιώντας τις διαθέσιμες δυνάμεις και μέσα, αλλά και τη σύγχρονη τεχνολογία.
11. Επ' αυτού, οι επιτροπές επισημαίνουν την ανάγκη διασφάλισης της επάρκειας και καταλληλότητας των δυνάμεων πυρόσβεσης και διάσωσης, καθώς και του εξοπλισμού και του στόλου πυρόσβεσης, όπου καταγράφονται ελλείψεις.
12. Ως εκ τούτου, οι επιτροπές κρίνουν απαραίτητη την περαιτέρω στελέχωση του Τμήματος Δασών, προκειμένου να δύναται να συμβάλλει ουσιαστικά στην προστασία των δασών.
13. Οι επιτροπές κρίνουν περαιτέρω σκόπιμο όπως ο σχεδιασμός για την καταστολή πυρκαγιών διασφαλίζει τον έγκαιρο εντοπισμό έναρξης πυρκαγιών, αλλά και την

έγκαιρη αναγγελία και επέμβαση, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των πυρκαγιών και των κινδύνων οι οποίοι απορρέουν από αυτές.

14. Ως εκ τούτου, οι επιτροπές θεωρούν ότι ο έγκαιρος εντοπισμός των αδυναμιών των εφαρμοστέων σχεδίων διαχείρισης πυρκαγιών, όπως και των λαθών και παραλείψεων που διαπιστώθηκαν από τις αρμόδιες αρχές στην αντιμετώπιση προηγούμενων πυρκαγιών θα συνδράμει στη βελτίωση του υφιστάμενων σχεδίων διαχείρισης και της ακολουθητέας διαδικασίας.
15. Εξίσου σημαντική κρίνουν επίσης την καταγραφή και παρακολούθηση των μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας που εφαρμόζονται, όπως και των συστάσεων που έχουν υλοποιηθεί, με απώτερο στόχο την επαναξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων και δράσεων στη βάση των υποδείξεων των εμπειρογνομόνων και εντός καθορισμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
16. Περαιτέρω, οι επιτροπές διαπιστώνουν ότι χρήζει επανεξέτασης ο σχεδιασμός αναφορικά με την αντιμετώπιση των συνεπειών των πυρκαγιών, ιδιαίτερα σε σχέση με την περιβαλλοντική διάσταση.
17. Συναφώς, οι επιτροπές επισημαίνουν ότι απαιτείται αφενός η κάλυψη των πρώτων αναγκών που προκύπτουν κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο και συνακόλουθα η αποκατάσταση των ζημιών και αφετέρου η μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαχείριση των συνεπειών των πυρκαγιών.
18. Πέραν των πιο πάνω, οι επιτροπές θεωρούν ότι το κράτος οφείλει να εγκύψει περαιτέρω στο ζήτημα των αποζημιώσεων προς τις επηρεαζόμενες βιοτεχνίες και το ελαιοτριβείο στην κοινότητα Οράς.
19. Τέλος, οι επιτροπές διαπιστώνουν ότι αποτελεί αδήριτη ανάγκη η υλοποίηση έργων πυροπροστασίας και δημιουργίας αντιπυρικών ζωνών και η αξιοποίηση και

εμπλοκή ομάδων εθελοντών, για να συνδράμουν στην υποστήριξη του έργου των δυνάμεων πυρόσβεσης στη βάση προκαθορισμένων κριτηρίων.

Σημειώνεται ότι το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Χρύσανθος Σαββίδης εξέφρασε την απαρέσκειά του για το ότι δε συζητήθηκε επαρκώς στο πλαίσιο των υπό αναφορά κοινών συνεδριάσεων των επιτροπών η πυρκαγιά η οποία εκδηλώθηκε κατά την ίδια περίοδο στην Τάλα και στην Κοίλη της επαρχίας Πάφου, καθώς και για το ότι εκκρεμεί μέχρι σήμερα η καταβολή των αποζημιώσεων προς τους επηρεαζομένους.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι επιτροπές, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των πυρκαγιών και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν στον τομέα αυτό, δηλώνουν πρόθυμες να συνδράμουν στην όλη προσπάθεια που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συνεχούς άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου, όποτε αυτό κριθεί σκόπιμο, αλλά και με όλα τα μέσα που διαθέτει η Βουλή ως νομοθετικό σώμα.

24 Οκτωβρίου 2022

ΔΠ/ΑΦ/ΑΟΛ/ΕΧ/ΘΚ/ΜΓ

Αρ. Φακ.: 23.07.008.001, 23.07.009.001, 23.07.018.001